

hunsfos posten*

JULEN 1951

FROST

Jeg vandrer på hårdfrosne stier,
på liv som engang var til.
Det ligger der visnet — og tier —
en hilsen fra grønklædte lier
og sommerlig puslespill.

Jeg trår på de smuldrende minner
av løvet som falt i fjor —
og vet at det liv som forsvinner
sin nye skikkelse finner
just i sin forvandling til jord.

Men — *hvorfor* skal skapningen beve
for dette grusomme krav?
Hvorfor skal *livet* kreve —
— forat det nye kan leve —
da at det *selv* blomstrer av?

Lever vi bare hernede
for å gi likevekt —
— gjøre vår plikt her på stedet —
— fødes og dø — og berede
vei for en kommende slekt?

Må en hel jord legges øde
for at en jord kan bli født —
og må det liv som skal føde
søke seg plass hos de døde
enda *før* det er dødt?

Jeg vandrer med mange slags tanker
rundt i den rimfrosne natt —
aner hvor livskraften banker
bak alle de selviske skranker
skapningens herrer har satt.

Her er så tyst — selv naturen
finner seg taus i sin lodd.
Der ute raser «kulturen»
og stanger hodet mot muren —
— lenger er *den* ikke nådd!

En verden fødes fra nytt av —
— fødes i redsel og gru,
Fredsvilje som vi har skrytt av —
blod som verden *har* flytt av —
— alt — alt — hva hjelper det *nu*?

Angsten er det som troner
over det liv som må dø.
Glemt er de himmelske toner —
— byttet med larm av kanoner —
— — fattige stener for brød —.

Hvorfor — hvorfor alt dette? —
— spørsmål i endeløst jag —
må vi fortvile oss trette
før vi finner det rette —
om først på den ytterste dag?

Tyss — der min tanke stanser
taler det nye nytt —
noe der bryter de skanser
som mine jordbundne sanser
bygger — og sier: Lytt!

— Kryp som til jordbunnen hefter!
mener du at du må
— med dine menneskekrefter —
tenke *Guds* tanker etter
for å kunne forstå? —

Han var jo herskeren over
altet — før vugge og grav.
Hvem er da du som vover
å gjøre *vold* mot de lover
Han i *fra* evighet gav?

Du er *blitt* bitter på nøden
som *har* gjort jorden gold —
ikke på menneskebrøden.
Har du *da* glemt at døden
alltid *er* syndens sold?

Livet *må* dø for å leves —
som et *grorsvangert* frø.
Også av deg skal det kreves —
Allting lever forgjeves
om *allting* nekter å dø! —

Jeg *vandrer* på hardfrosne stier,
på liv *som* engang var til.
Tankene mine tier
mens *det* fra sjelsdypet sier:
— Herre, meg skje som du vil! —

Bjørn Braun.

Fred på jorden.

Julens budskap er et fredens budskap fordi det bringer bud om fredsfyrsten.

For et barn er oss født, en sønn er oss gitt og herredømmet er på hans skulder, og han kalles under, rådgiver, veldig Gud, evig fader, fredsfyrste.

Dette lille barnet i krybben, som vi synger om i våre julesalmer, var betrodd denne store oppgave å bringe fred på jorden, og dette var ingen lett oppgave. Fordi synden måtte borttas, den som er årsak til all ufred i hjerte og sinn.

Dette kunne ikke gjøres på noen annen måte enn at Jesus tok på seg menneskenes synd og døde i deres sted.

For han er vår fred, han som gjorde de to til ett, jøder og hedninger, og nedrev gjerdets skillevegg, fiendskapet, idet han ved sitt kjød avskaffet den lov som kom med bud og forskrifter, Moseloven, forat han ved seg selv kunne skape de to til ett nytt menneske, idet han gjorde fred, og forlikte dem begge i ett legeme med Gud ved korset, idet han på dette drepte fiendskapet.

Ved Kristi kors har det blitt mulig for det menneske som vil tro på Ham, å oppnå i sitt hjerte fullkommen fred.

Den som kommer til meg skal få hvile, sa Jesus.

All den ytre glede og stemning som julen kan skape under høytiden er fattig og tom uten fredsfyrsten i vårt hjerte.

Guds fred er det eneste som kan bringe balanse i vårt urolige sinn. For Guds fred som overgår all forstand skal bevare våre hjerter og våre tanker i Kristus Jesus.

Jeg er f. t. i Flekkefjord og her har jeg vært vitne til at ca. 40 ungdommer har mottatt denne fred i sitt hjerte. Vi har sett det har lyst ut fra deres ansikter. Hvilken jul for disse unge.

Kjære Hunsfospostens lesere. Har Du mottatt Julens store budskap? Har Jesus blitt din fred?

Å, hvis ikke: Lukk ham inn i ditt hjerte nå, og da vil du få en *God Jul*.

En slik Jul ønsker jeg alle Hunsfospostens lesere.

Ingar Fjellstad.

Slik er Gud.

Å skrive noen linjer under en slik overskrift kan på tenkende mennesker virke utfordrende ubeskjedent. Hvem tør påta seg å utrede et emne som slekt etter slekt forgjeves har søkt å utgrunne?

Nei, hvem våget vel å fortelle hvordan Gud er, om ikke Gud selv hadde fortalt det først? Men nå er det nettopp det Gud har gjort. Og han har fortalt det på den måte som mennesker vanligvis forlanger for at en sak skal stå til troende: Først i handling og så i ord.

Gud har fortalt oss at han er en Gud som elsker, og det så høyt, at han gav sin Sønn, den enbårne, forat hver den som tror på ham ikke skal fortapes, men ha evig liv.

En slik opplysning burde kunne påregne den største interesse fra alle som denne kjærlighet gjelder. Visst er det så at det lar seg gjøre å få vite meget annet om Gud. Stundom lar selve livet oss

ane sider ved Gud som virker rystende. Men hvorfor bli stående ved dette, når det glade budskap om Guds kjærlighet er den sterkeste grunntone i alt det Gud vil ha sagt oss? Interesserer det da allikevel ikke å vite seg elsket av Gud?

Apostelen Paulus som var en ualminnelig prøvet mann, skriver i Romerbrevet om alt det en kristen kan tenkes å skulle gjennomgå. Og han regner med alle muligheter, trengsel, forfølgelse, hunger, ja, død. Men, sier han, i alt dette vinner vi mer en seier *ved ham som elsket oss*. — Elsket av Gud, det var kraftkilden i alle prøvelser, støtten i all trengsel og håpet i døden. Elsket av Gud, det er også det som gir løftning og glans over den jevne hverdag. Det gir noe å leve på. Det gir også noe å leve for.

Gud er en nådig Gud. Det betyr at hans kjærlighet rettes mot mennesker som ikke på noen måte fortjener å bli elsket. At hans kjærlighet virkelig står med nådens fortegn, ville være formastelig ønsketenkning, om han ikke selv hadde fortalt oss også dette. Og det har han gjort tydelig. De største verdier tilbyr han uverdige mennesker «uten penger og uten betaling», som Skriften sier.

Den sterke, klare tale om hvordan Gud er, møter vi i personen Jesus Kristus. Hans komme til jord forteller oss ting som vi ellers aldri ville ha visst, og som vi aldri kunne ha trodd. Nå vet vi det. For nå er det jul. Skal vi ikke også tro det, og så bli i hans kjærlighet?

Halvor Norgaard.

Direksjonen hilser Hunstos' arbeidere og funksjonærer.

I begynnelsen av 1951 hadde vi en forferdelig snøvinter som sinket all anleggsvirksomhet, samtidig som vannstanden i elven ble liten og kraftforsyningen utilstrekkelig. Av den grunn kom ikke Maskin V i gang så snart som vi hadde tenkt oss, men maskinen startet allikevel opp ut på våren.

Etter at nyanlegget hadde gjennomgått alle de barnesykdommer som er normale, men som ethvert barn som regel overlever, er det med tiden kommet i gang på normal basis, og resultatet blir etter hvert bedre og bedre.

Det er klart at når en såvidt ny maskintype kommer igang må først alle bli «dus» med maskinen, og det er for meg en glede å kunne si at etter noen små uoverensstemmelser ble vennskapet nokså snart sluttet, og det ser ut som om dette vennskap vokser etter hvert som kjennskap mellom maskinen og folkene blir bedre og bedre.

Jeg benytter derfor her anledningen til å takke alle som har hatt med igangkjøringen av nyanlegget å gjøre, og jeg har på følelsen at alle har villet legge godviljen til for å få denne meget viktige del av Hunstos til å bli det som styret i Hunstos hadde håpet den skulle bli. Ennå er ikke alt som det skal være, men når amerikanerne nå får levert alt det som vi har klaget på, skal nok den Røde Mølle vise seg å være alt hva vi har håpet, og som skal bidra til å trygge arbeidsforholdene for de som er beskjefte hos oss.

En annen ting som har gledet styret er at feriehjemmet er kommet i sving, og at det er benyttet flittig, og at alle er tilfredse. Vi i styret håper på at dette vil fortsette, og at utviklingen med feriehjemmet også skal fortsette, og herom er allerede planer i sving. Måtte dette

feriehjem bli et hvilested for alle, både de som arbeider her og familiene. Hvis så skjer, er hensikten oppnådd.

Som dere alle ser er plassen på tomta her blitt liten, og vi har flyttet over på Moseidsiden både med jernbanespor og med et nytt fyrhus, og det kan nok hende vi for fremtiden må vokse oppover skråningen mot Moseidmoen.

Det fyrhus som nå bygges, blir bygget etter alle de siste moderne prinsipper og gir plass for 2 fyrkjeler, men hver av fyrkjelene skal gi 50 pst mere damp enn det gamle fyrhus.

Hva det gamle fyrhus angår tok skorstenen seg en tur ned 1½ år for tidlig. Det går gjerne sån når folk tar seg til rette at det skjer noe galt, og at en skorsten kan finne på noe sånt uten å be om lov stod jo ikke i arbeidsreglementet. Heldigvis kan man også lure en sådan lang herre som en skorsten når den finner på å bryte av på midten.

Vi og alle som er på Hunstos er kun meget takknemlig for at saken løp av uten at noen kom til skade, og at vakthavende 1.

fyrbøter Foss var så snar med stengningen av olje og damp at videre brann og eksplosjon ble unngått.

Som De ser i cellulosefabrikken, står man også her overfor en utvikling. Det skal innbygges en ny koker i størrelse som de to som står der, en ny massebinge, og likeledes alt tilbehør for å kjøre så meget cellulose at vi kan klare oss selv. Nå er imidlertid ikke våre skoger så store at vi kan skaffe alt det tømmer vi trenger, og produksjonen på den nye kokekjel vil derfor finne sted ved import av finsk kubb. Kokekjelen blir levert fra Fredrikstad mek. Verksted, og sirkulasjonen fra Nordiska Armaturfabrikk. Forøvrig kommer der nye siler i vaskeri, en stor ny hugger til renseri og nye flise-sold. Kokeriet får en kapasitet på 27,000 tonn etter utvidelsen.

Som det fremgår av alt som er skrevet foran er Hunstos ennu i sterk utvikling. Takket være de gode tider har man kunnet ta disse økonomiske løft og vårt standpunkt i styret er at alt skal gjøres så moderne og godt som mulig, således at vi kan sikre oss å kunne kjøre fullt også når ulvetidene kommer igjen. Disse kommer ganske sikkert, thi det gamle ordspråk om at «Etter den søte kløe kommer den sure svie» står ennu ved makt.

Når jeg nå til jul og ved årsskiftet ser tilbake på året, så synes jeg at alt har gått riktig bra, og har det vært noen uoverensstemmelser, og er det noe som sitter igjen av ondt, så la oss alle være enige om at vi begraver alt sammen med det gamle året, og går på det nye med lyst humør og vennlighet overfor hverandre.

Jeg takker alle sammen for godt samarbeide i året som gikk, og ønsker alle en God Jul og et Godt Nyttår.

Hunstos 3/12 1951.

Johs. Knobel.

Det er meg i dag en glede, som mangeårig medlem av Styret, å konstatere at Hunsfos Fabrikker vel er en av de mest moderne og høyst bunnsolide bedrifter innen den norske treforedlingsindustri, som har lagt arbeidet an på lang sikt, og som kan se fremtiden relativt lyst i møte, dersom ikke uforutsette inngrep eller andre omveltninger inntreffer.

Denne fremgang skyldes utvilsomt den forståelse som hersker mellom bedriftens ledelse og alle de som er knyttet til bedriften.

Jeg vil ønske Hunsfos, og alle som er knyttet til Hunsfos, en Gledelig Jul og et Godt Nyttår.

P. A. Ellingsen.

Min første forbindelse med Hunsfos skriver seg fra ca. 25 år tilbake da fabrikkens produksjon hovedsakelig bestod av avis-papir, og jeg under mitt opphold i Spania var med og innarbeidet Hunsfos' vannmerkede avis-papir på dette marked. Siden dengang har forholdene medført at jeg etter hvert er blitt nærmere knyttet til Hunsfos, således at jeg på nært hold har kunnet følge den rivende utvikling som har funnet sted — en utvikling som har ført til at avis-papir-produksjonen forlengst er en saga blott.

De resultater som er oppnådd skyldes sikkerlig i ikke liten grad et godt samarbeid innad og stor innsats fra den enkelte, og det er med glede jeg benytter denne anledning til å sende en hilsen til Hunsfos' arbeidere og

Som medlem av Styret, og som mangeårig medlem av Representantskapet, har jeg fulgt Hunsfos opp igjennom tidene, og kommet til det resultat at det her må foreligge et godt samarbeide fra alle som er knyttet til bedriften.

Samtidig som jeg nå ønsker alle en God Jul og et Godt Nyttår takker jeg for samarbeidet, og håper at dette vil fortsette.

Per M. Hansson.

funksjonærer, idet jeg ønsker hver især og deres familie en riktig god jul og et godt nyttår.

Gunnar Borgen.

Hunsfos Bedriftsidrettslag ønsker alle på Hunsfos Fabrikker en gledelig jul og et godt nyttår, og takker for all verdifull hjelp og for godt samarbeide i året som er gått.

Styret.

Hunsfos Arbeiderforening ønsker alle ved Hunsfos Fabrikker en riktig god jul og et godt nyttår, med ønske om fortsatt godt samarbeide.

Styret.

HUNSFOSPAPIR PÅ REISE

Av kaptein TOFT på M/S «Talabot».

Jeg er papirrull og mitt navn er E. S. W. Odelaide. Jeg kommer fra Hunsfos Fabrikker og sammen med min bror M. B. Melbourne skal jeg på en lang utenlandsreise. Min historie fra jeg forlot mitt fødested hvor jeg vokset opp til en slank, rakrygget gran til jeg i min nåværende skikkelse forlot Hunsfos kjener dere. Hva jeg opplever videre skal jeg nå fortelle om.

En februar dag i Oslo ble en taustropp slått om meg og min bror, vi ble heist opp og deretter firt ned i lasterommet på skipet vi skulle reise med. Der var mange av mine slektninger fra før og flere kom til etter hvert. Omhyggelig og nøyaktig ble vi plasert ved siden av hverandre. Vi visste ikke hva vi gikk imøte, men all den omhyggen for at vi skulle ligge godt, og at søker med treull som puter ble lagt mellom oss og skarpe jernkanter forat vi ikke skulle få gnagsår, gav oss bange anelser.

Så en dag var rommet fullt. Dagslyset forsvant da lukene ble lagt over, og ikke lenge etter fortalte en skjelven oss at nå var det liv i uhyret som skulle føre oss til vårt bestemmelsessted. Nå var det bare å vente og se hva som ville hende. Og det varte ikke lenge før vi fikk rede på det. Det begynte med litt knirking her og der. Noen av mine kamerater flyttet litt på seg for å legge seg bedre til rette, men verre og verre ble det. Opp og ned, fram og tilbake uten stopp, uten ro. Vi var glad for putene som var lagt mellom oss og de skarpe kantene. Uten dem ville vi ha hatt gnagsår helt inn til marginen. Og hadde vi ikke vært plasert så tett og omhyggelig ville vi ha blitt kastet hit og dit til et eneste kaos, og det ville ha vært umulig å finne oss der vi skulle i land. Det kunne ha hendt at jeg, Adelaide, hadde havnet oppe i svarte Zululand.

Men alt har en ende. Etter hvert blir det roligere og varmere. Så en dag er det helt stille. Skjelvingen som betyr at vi beveger oss, er også borte. Noen av lukene blir løftet av. Vi får dagslys og deilig frisk luft. Vi hører at vi er kommet til Las Palmas på Grand Canary, og at vi skal ligge stille i 6 timer for å bunkre.

Det yrer av liv på kaien. Forretningene oppe i byen har plasert sine varer på en bil og flyttet ned på kaien. På utrolig kort tid har de på en eller annen måte fått hengt opp sine håndgjorte duker i alle størrelser, silkeskerf i alle kulører lyser opp, imiterte perlebånd, smykker o. s. v., og ikke å forglemme dukker som kan gå og samtidig vrikke fram og tilbake på sitt brunlokkede hode. Dukkene gir også en lyd fra seg som for en nordbo ikke er så lett å forstå med en gang. Men en av karene som henger ved rekken sier plutselig lettet: gudskjelov det er mamma den sier. Han hadde vært der for et års tid siden med en Fred Olsen-båt og lastet bananer og tomater, så han forstod språket.

Så begynner skjelvingen i skipet. Vi er på farten igjen. Men bevegelsene er så makelige, ja rent søvndyssende. Lukene er åpne, og sol og lun passatvind driver den klamme vinterluften ut av rommet vårt. Godt varer sjelden lenge. Luften blir igjen kjøligere og bevegelsene større. En aften får jeg, gjennom den åpne luken, en titt av månen. Men der er noe i veien med den, skalken eller buen står motsatt av hva jeg er vant til å se på en nymåne. Forklaringen får jeg da da jeg hører en på dekket si: Der er Sydkorset, vi har passert Ekvator og er på syd bredde. Det er grunnen til at månen har snudd seg.

En dag er alt rolig igjen. Lukene blir åpnet og et mektig fjell

ruver så og si rett over hodet på oss. Toppen er flat som et spisebord og ofte ligger en hvit sky over hele toppen. Da sier Kapboerne at duken ligger på bordet.

En flokk sorte mennesker kommer ned i rommet og begynner å skifte noen av mine reisefeller i land. Folkene er kledd i dongri eller annet arbeidstøy som folk flest, men de ser ikke så glade ut akkurat. For ikke mange år siden var disse en vandrende fillehaug. To eller tre bukser og skjorter, den ene utenpå den andre, slik at hullene i den ene ble dekket av den andre hadde de på seg. Fillene flagret som på et fugleskremsel, og ble betraktet som pynt. Glade var de, lo og sang dagen lang og hadde tilsynelatende ingen annen bekymring enn å tjene penger nok til å kjøpe seg en kone eller to. Kunne det bli til tre, var han en rik mann, og kunne reise tilbake til sin kraal og leve resten av livet som en gentleman of leisure. Nå har han pene klær, bor i byen, har bare en kone og går på politiske foredrag. Men er ikke så glad som før.

Det er blitt bedre plass i rommet vårt da vi går videre. Bevegelsene minner litt om da vi begynte reisen, men blir litt mindre etter å ha rundet den pynten som Bartholomeu Diaz så for første gang for 460 år siden, og som han kalte Cabo Tormentoso, men som Kongen av Portugal døpte om til Boa Esperanca eller Kap det Gode Håp. Dette fordi der nå var godt håp om at den etterlengtede sjøveien til India var funnet. Vasco da Gama beviste dette 11 år senere. Enda en havn er vi innom. I Port Elisabeth blir flere av mine reisefeller lagt i land, og bare noen få kasser strutsefjer kommer og tar plass etter alle som gikk i land. Tomrommet er blitt stort, og vi er ikke så sikre på at vi kan ligge

pent på hver vår plass når vi igjen blir utsatt for hva vi har opplevet før. — Det blir verre, alt annet har vært bare barnemat. Nå ruller vi fram og tilbake uten stans i 14 dager, men så er det også The Roaring Forties eller Vestavinden som vi passerer igjennom. Jorden rundt blåser den fra samme retning, og er det da noe rart at sjøen er svær og behandler oss som om vi var en alminnelig kork. Men også det tar slutt engang. Tidlig en morgen går vi opp et smalt innløp hvor Mangrovetrærne gror helt ut i sjøen. Suksjonen fra båten legger sølebanken bar, og måkene som har stått i vann til knærne og solt seg, får det travelt med å hoppe bukk over bølgene. Vi er i Port Adelaide og her slutter min sjøreise. Jeg sier farvel og på gjensyn til min bror og reisekamerat «M. B. Melbourne».

På en lastebil blir jeg kjørt opp til Adelaide og plassert i et hus igjen. Jeg føler meg straks hjemme. Rundt omkring er det maskiner av forskjellige slag, rent som hjemme på Hunsfos. Jeg blir plasert ved siden av en annen rull papir som presenterer seg for Aussie. Hans opprinnelse er et eucalyptys gumtre, men vi er i slekt, for han har 10 pst. norsk tremasse i seg for at han skal bli et brukelig papir. Så sterk, bløt og trekfritt som meg er han ikke.

Jeg får ikke stå lenge i ro. Jeg blir satt inn i en maskin, og på utrolig kort tid er jeg blitt til mange ruller toilettpapir.

Så blir jeg i min nye skikkelse sendt på reise igjen. Denne gangen fra Perth i vest til Darwin i nord eller Sydney i øst. Rundt hele Australia er jeg, kulturens og opplysningens tjener like velkommen. Fra de flotteste toilettrom i byen til ute bak buskene på de ensomme sauestasjonene borte i the never never, er de like fortvilet når de ikke har meg.

Jeg blir lastet på en jernbanevogn for å sendes til Alice Springs, omtrent midtveis mellom Adelaide og Darwin, i hjertet av Australia. Landskapet jeg kommer igjennom er ikke særlig

vekslende, bortsett fra at der er kornakre så store som man kan se, sletter hvor sauene gresser og lave høydedrag hvor gumtrærne vokser oppover åssidene. Disse trærne ser temmelig like ut for meg, men det er hundrevis av forskjellige sorter av dem. Noen er mørke i barken, det er Eucalyptus treet, andre er lyse som aspen hjemme, men det er noe dødninglignende over kuløren. Bladene ser tørre ut og virker livløse sammenlignet med aspen som skjelver av liv ved det minste vindpust. Felles for alle gumtrær er at de ustanselig skifter bark. Det ser ut som de er fulle av skabb, og fillene henger nedover stammen. Jeg liker dem ikke, de virker uhyggelige som spøkelser med sin dødning-farge og stive livløse blader. Gjennomtrengende eucalyptuslukt og lyden av vinden i trærne som minner om å skjære tenner, sjenerer meg som er vant til kvaelukt og den bløte susen i granskogen hjemme som stiger og faller i jevn rytme. Vil man være venn med en australer eller aussie som han liker å kalle seg, så sier man ikke noe ondt om gum-trærne. For likesom å bevise hvor sanne mine tanker er, hører jeg plutselig en skrallende latter oppe fra et gum-tre. Der får jeg øye på fyren. Det er en Kookaburra, laughing Jack kalles den også. Den virker pjuskete den også, synes jeg. Skitten-hvitt bryst, brunsort rygg og vinger, og for liten halestjert. Nebbet er kraftig og for stort i forhold til fuglen, hodet er flatt — ja der er jo flate hoder hjemme også, — men le kan skøyeren, riktig skrallende, hikster den etter luft og klemmer iveri igjen så man har lyst til å le med.

Vi er framme i Alice Springs. Noen kjører videre med jernbanelen, andre på lastebiler. Men jeg blir slengt på ryggen av en kamel for å sendes ut til en av de mest bortliggende sauestasjoner som de sier ligger ute i the never never.

Snart er min misjon fullbyrdet. Jeg ligger her ute blant buskene midt i Australia, foraktet av mennesker og dyr. Et lite

vindpust hvirvler meg bort til roten av et eucalyptustre, og sannelig der finner jeg en kamerat, et annet stykke brukt og kastet papir. Jeg kjenner ikke utseende, men etter at vi er kommet i prat finner jeg ut at det er min bror fra Norge M. B. Melbourne. Han kom på en fabrikk hvor han ble dyppet i vokse og kuttet opp til matpapir, og sier han: I går var en av sauepasserne her og spiste sin niste i skyggen av dette eucalyptustreet. Han har formodentlig vært her i dag også siden du er her, tilføyer han.

Fremdeles skal jeg gjøre litt nytte. Vind, sol og regn oppløser meg og roten på eucalyptustreet får næring til å produsere saften eller eucalyptusoljen til medisinsk bruk. Når folk på Hunsfos en dag går på apoteket for å få medisin mot forkjølelse og snue, kan det godt hende at det blir meg som sier — takk for sist.

Personalia.

Post festum:

Josef Fredriksen, pensjonist, fylte 80 år 13. desember. Vi beklager at vi kom for sent, og sender en forsinket gratulasjon.

— — —
Vi gratulerer med 50 års dagen:

Otto M. Bakken, sjåfør.
29. desember.

En av bøndene i bygden hadde en gris som en dag forvillet seg ut på landeveien — med katastrofale følger både for den selv og for forskjermene på den bilen som tilfeldigvis kjørte forbi akkurat da. Bonden hadde sett kollisjonen og tenkte som så at hvis han kunne få stukket grisen med en gang, ville det ikke være noe i veien for å bruke flesket. Han trev en svær slaktekniv og satte på sprang mot ulykkesstedet.

Da sjåføren i bilen så grisens eier komme settende mot seg med en lang, blinkende kniv i hånden, tydeligvis fast besluttet på å ta en fryktelig hevn, satte han i et redselsskrik og forsvant i en sky av ekshaust.

Andakt.

SANGEN OG JULEN

For meg faller det helt naturlig å dvele ved juleevangeliet, og det som skjedde da Jesus ble født i Betlehem. Den hemmelighet som har vært skjult for alle tiders og slekters opphav, men nå er blitt åpenbaret for Hans hellige. Han som har vært tilbedt i fra slekt til slekt. Ja Åpenbaringsboken forteller meg at der skal bli en frelst skare som ingen kan telle. Han som Hebreerbrevets forfatter lovsynger med disse herlige ord: «Men I er kommet til Sions bjerg, og de levende Guds stad, det himmelske Jerusalem og til englenes tusinder — Til høytidsskaren og menigheten av de førstefødte som er oppskrevet i Himlene, og til dommeren som er alles Gud og til de fullendte rettferdiges ånder, og til Jesus, mellommannen for en ny pakt, og til oversprengningens blod som taler bedre enn Abels.»

Lukas 2, 10. Og Engelen sa til dem: «Forferdes ikke, for se jeg forkynder eder en stor glede, som skal vederfares alt folket.» Dette var det budskap hyrdene fikk hin julenatt. *Se jeg forkynder eder en stor glede.* Ned gjennom tidene har julen på en særlig måte vært hjemmets fest. Hvor minnes jeg ikke de små, som da julekvelden kom, stod omkring mor i stille forventning for å få sin lille gave. Det var likesom jeg følte noe av hjemmets indre lykke. Men hvor kortvarig det hele er blitt. Det var likesom en drøm som svant. Ja, for mange av oss har nok bare minnene tilbake.

Men la oss nå aldri glemme den gamle sannhet. Hvorfor Jesus kom. Det var for å frelse syndere. Ser vi ikke det, så opplever vi heller ikke evangeliets herlighet. I en verden hvor de som har ledelsen kjemper en fortvilet kamp for å holde det hele sammen, er evangeliet det store lys i en verden som er i mørke.

Ja, det er den kristnes store håp og seier. Ja, det er selve evigheten. S. J.

Snart ringes julen inn — av kirkeklokker i by og bygd. Jule-treet er pyntet ferdig, og jule-gavene er lagt på plass under treet. På kjøkkenet står julegrøten og putrer og koker, mens mor går og legger en «siste hånd» på alle de andre gode sakene som hører julebordet til. Glad og fornøyd nynner hun til juletonene som strømmer ut til henne fra stuen, der far og ongene i glede og forventning har stemt i en eller annen julesang. Kanskje far har tatt frem fela, eller vesle Inger, som er den mest musikalske, har satt seg til orglet og fører an. Nå er det jul, det føler de alle, og så må de gi uttrykk for sine følelser — Jeg er så glad hver julekveld.

Ja, slik var det ofte før. Men hvordan er det nå til dags? Mon ikke det som oftest er så at så snart ongene kommer hjem — enten det nå er fra kirken eller fra et besøk hos venner eller familie, hvor de har vært med jule-gaver, da skrues radioen på, og juletonene strømmer ut fra høytaleren, «skreddersydd» og fine.

Sangen og musikken i radioen kan saktens skape julestemning, og for den som må tilbringe julen alene, eller for dem som er eldre og har mistet evnen til å synge selv, kan den være til stor glede. Men alle oss andre gjør den passive og tar bort gleden en får ved selv å spille og synge. Mon ikke vi alle har følt litt av denne gleden? Under krigen, da vi ingen radio hadde, da sang og spilte vi som aldri før i dette landet. I dag synger vi altfor lite. Ja, selv i julen synes vi kanskje det er et ork hver gang ongene maser og vi må gå rundt jule-treet med dem og synge. Det er så meget mer behagelig å høre på alt det flotte radioen har å by på. Vi behøver ikke engang sitte uvirksomme og stille som på en konsert. Vi lar tonene strømme inn det ene øret og ut det andre, mens tankene er opptatt med en eller annen spennende roman, eller skravlen går over kaffekop-

pen. Pianoet står stumt og ustemt i kroken, mens vi gir oss hermetikk-musikken i vold.

La radioen få lov å tie litt en gang i mellom, og særlig nå i julen. Finn frem koralboken eller noteheftet med alle julesangene. Stem i og syng og fyll stuen med levende toner! Noen av julesangene er kanskje alt ved å gå i glemmeboken. La oss se litt på enkelte av dem. Det kan være hyggelig og nyttig å kunne litt mer om dem enn bare teksten og melodien.

Mange av våre beste salmemelodier er knyttet til julesangene. Martin Luther var, som vi alle vet, ikke bare en stor salmedikter, men også komponist. Det er ikke bare «Vår Gud han er så fast en borg», han har diktet og laget melodi til. Det samme skal være tilfelle med «Fra himlen høyt jeg kommer her».

«Deilig er jorden», både tekst og melodi, sies å ha vært korsfarersang. Melodien er imidlertid en tysk folketone fra begynnelsen av det forrige århundre eller fra slutten av 1700-tallet. Teksten som vi kjenner den, er skrevet av den danske dikter Bernhard Severin Ingemann, som døde i 1802. Hverken tekst eller melodi har således noe med kors-togene å gjøre.

Få julesalmer anslår julestemningen så sterkt eller forteller julebudskapet så kort og klart som «Kimer i klokker». Denne salmen er av Grundtvig, som vel er Skandinavias største salmedikter. — «Fra fjord og fjære», som vi gjerne forbinder med gudstjenesten 1. juledag, er skrevet av vår egen store salmedikter M. B. Landstad. Han har også gitt oss en annen vakker og stemningsfull salme, «De hyrder stirrer i natten ut og lenges til dagens komme.» Denne passer best å bli sunget juleaften.

«Glade jul, hellige jul», er en julesang som er blitt kjent og kjær i alle kristne menigheter. Den skal være diktet av en hjelpeprest ved St. Nicolaikirken i

Oberndorf. Presten, Joseph Mohr, gav den til organisten i den samme kirken juleaften 1818 og bad ham sette melodi til den, og allerede samme kvelden ble den sunget av menigheten i Nicolai-kirken. Vår «Glade jul» er dog ikke en direkte oversettelse av Mahr's dikt «Stille Nacht», men er skrevet av B. S. Ingemann.

«Jeg synger julekvad» skriver seg opprinnelig fra 1300 årene, da det i Tyskland oppstod en rekke religiøse folkeviser som var bygget over det gamle katolske «Kyrie eleison». Blandt disse er også «Du være lovet Jesus Krist» og «Jeg synger julekvad» — ikke Lindemann's noe lette melodi, men en melodi som dessverre er lite kjent.

En annen stor dansk salmedikter, H. A. Brorson, har gitt oss en rekke vakre julesanger. De blir til dels sunget til norske folketoner, som f. eks. «Mitt hjerte alltid vanker». «Her kommer dine arme små» er også Brorsons og ikke å forglemme den herlige «Den yndigste rose er funnet».

Endelig må ikke glemmes de norske salmene «Kling no, klokka, ring og lokka» og «No koma Guds englar med helsing i sky», som Elias Blix er mester for. Begge er skrevet til vakre norske folketoner.

Det kunne nevnes enda mange julesanger som fortjener å synges ofte. Ta heller frem sangboken og finn dem selv — og syng! La det bli allsang i julen — god gammeldags julesang.

Canto.

En god jul og godt nytt
år ønsker Hunsfosposten
alle sine lesere.

BØKER

(Anmeldt av B —.)

Ing. Kjerstad:

MITT RETTE ELEMENT.

Boken omhandler som alle kan forstå, fising. Forf. mener at nettopp denne hobby gir kroppen hva den trenger for hverdagens dyst. Det gjelder alltid å være i sitt rette element, sier han. Ikke rart at han da føler seg mere i sitt element på Vitting-foss, han tror vel han driver med hobbyen til stadighet der.

Kjell Tønnessen:

LIVET TIL SJØS.

Vi opplever en riktig hurragutts eventyr, i oppkast og arbeid, på sjø og land. Anbefales på det beste.

W. Lie:

PÅ MARSJ!

Tittelen burde etter mitt skjønn heller ha vært «På dilt». Forf. skildrer en formanns funksjoner så levende at enhver må bli svett og utmattet lenge før en er ferdig med boka.

Han foreslår også bl. a. at alle formenn utstyres med en lite hjul i enden slik at de slipper å bruke bena så meget.

Rasmus Johansen:

SÅ GAR VI PÅ GUMMISÅLER.

Det sier seg selv at det er en mann fra P.M. III—IV som er forf. av denne bok. Vi har jo snart følelsen av at alt som går der inne, går på gummisåler. Men det er altså nettopp denne følelsen forf. vil forsøke å få vekk. Han påstår at gode gammeldagsse tresko er å foretrekke. De klapper så en kan høre det over maskinduren, og skulle så noe galt hende jumper han lett og elegant ut av dem. Og du er sikrere på strøpelesten enn på gummisåler, påstår han.

Problemspalten

1. Hvor meget damp produserer «Dovregubben» i timen?
2. Er dette nok damp til å kjøre en papirmaskin med?
3. Hvor mange kubikkmeter inneholder kubbhaugen når den er full?
4. Hvor lenge varer den når fabrikkens går med full produksjon?
5. Hvor lang tid måtte P. M. I kjøre for å dekke strekningen (pr. jernbane) fra Vikeland til Oslo når det på ma-

6. Hvor langt springer maskinføreren på P. M. II når han starter fra brystvalsen og skal ta et veie-ark og løpe opp igjen og veie det?
7. Hvor høy er topptemperaturen i cellulosekokeren?
8. Hvor mange tørkesylindere har P. M. V.?
9. Hvor lange er tørkefiltene på P. M. V.?
10. Hva er Lithopone?

Svar på side 16.

Intervjuer.

OSKAR HANSEN:

— Hvordan jeg synes utviklingen har gått i alle årene her på Hunsfos. — Ja, si det du. Det ville bli meget å fortelle om. Bare om utviklingen på Verkstedet kunne det skrives en liten bok. Nei, det blir altfor meget å skrive om i et julenummer.

— Er det bedre nå enn i de gode gamle dager, som det heter?

— Gode gamle dager er noe tull; alt blir bedre etter hvert. Jeg selv føler meg bedre også; er blitt en ren «sprinter» om jeg må si det.

— Du husker ikke noe særlig som du kunne ønske å få med i avisen?

— Her i det daglige strev gjelder det å huske så lite som mulig ellers ville arbeidsmengden vokse en over hodet. Forresten forstår jeg ikke hva det er å skrive

om nå for tiden. Vi har det jo bra her.

— Juleønsker da?

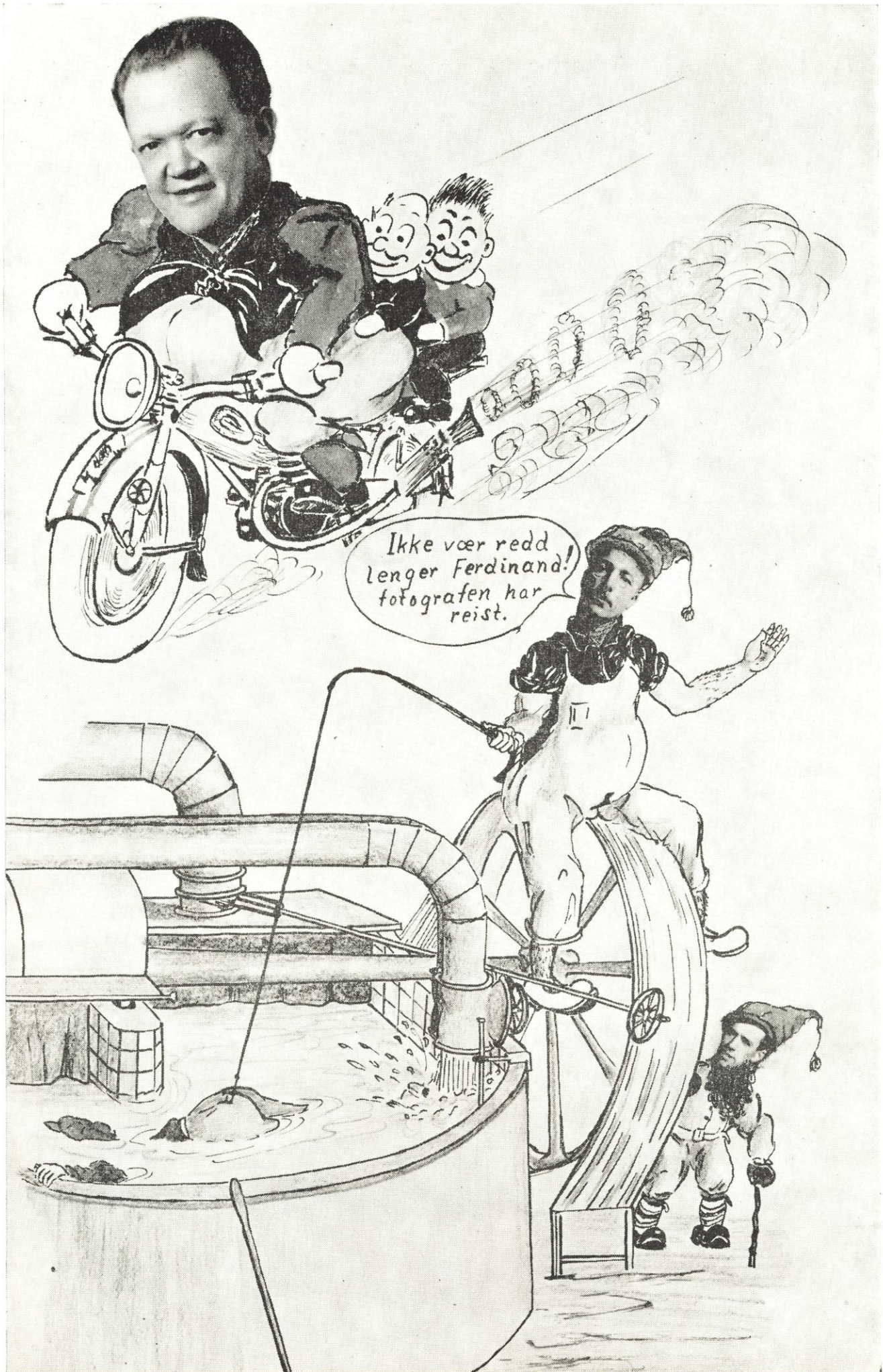
— Ja, tror du det går an å få en noenlunde skjebelig filt til divanen; har den første tilgode ennå, tross mange år på Hunsfos.

*

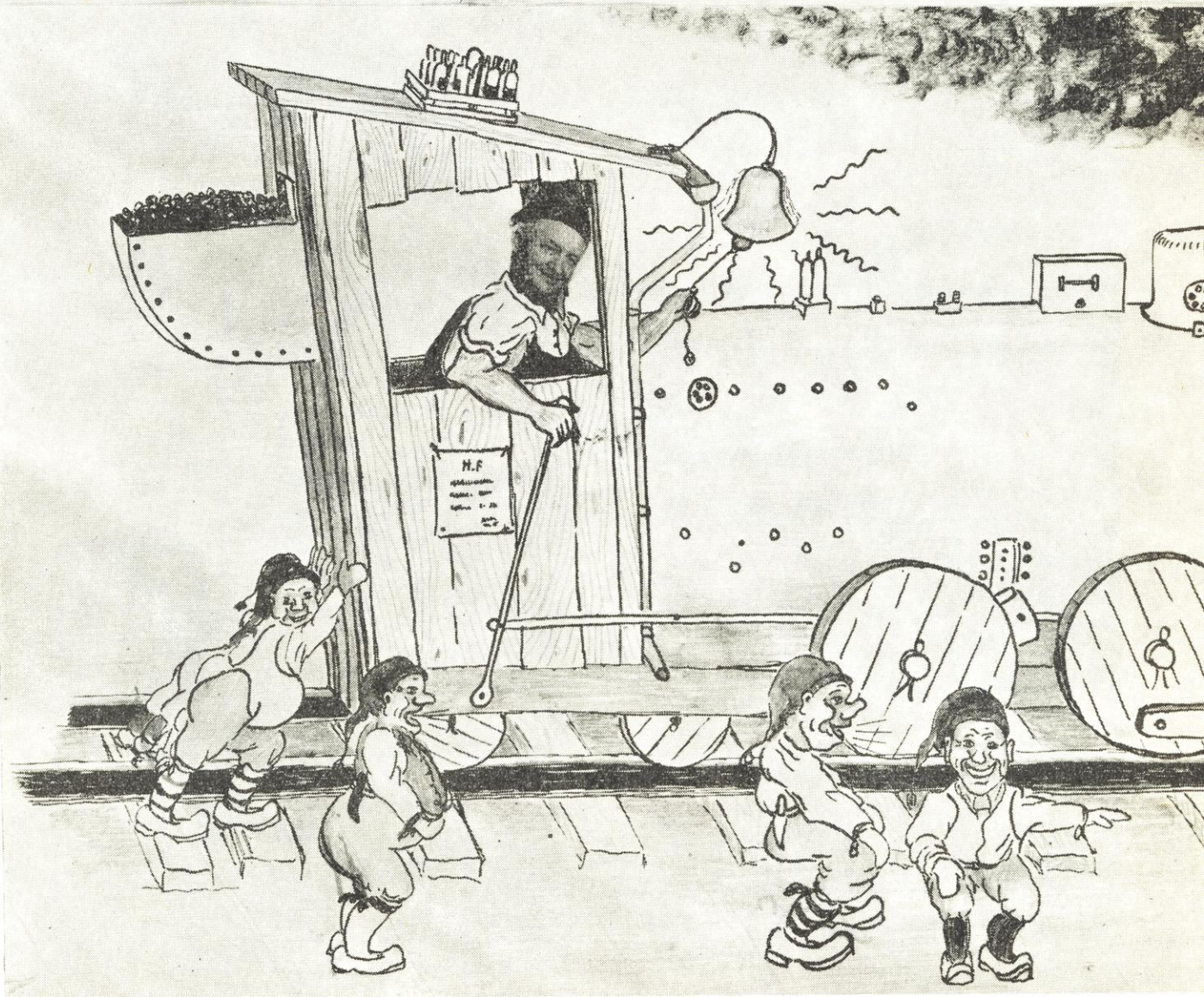
JOSSA HOMME:

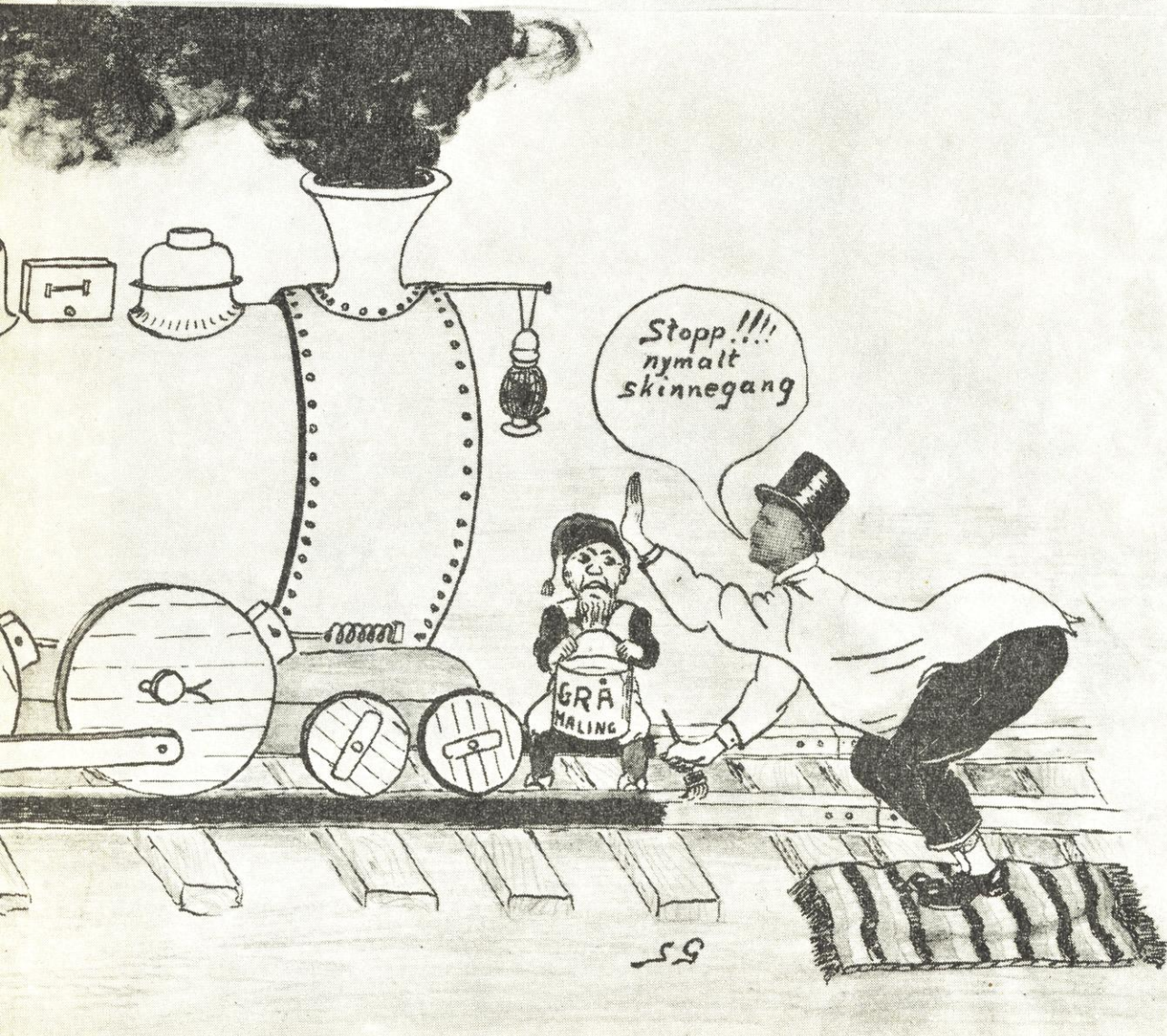
— Er du gal — tenk noe i Hunsfospostens julenummer. Jeg

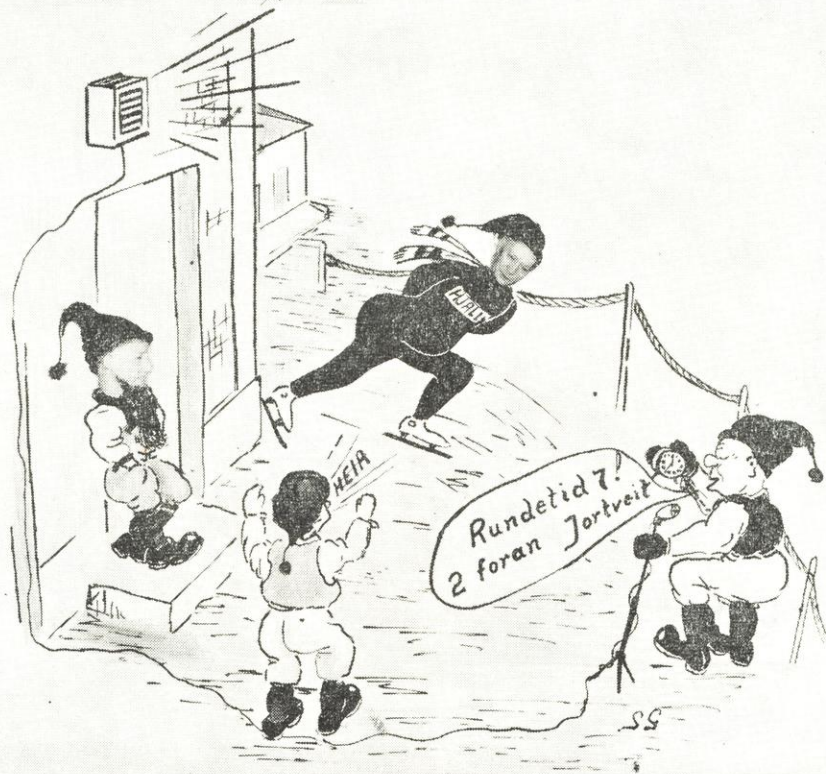
(Over til side 18)

Ikke vær redd
lenger Ferdinand!
fotografen har
reist.

FOR FØRSTE GANG I ENGLAND

Lynglimt fra et altfor kortvarig besøk.

Fungerende redaktører av Hunsfosposten gav seg ikke før jeg i 11te time lovet å gjøre et nærmest fortvilet forsøk på å fortelle litt fra mitt 3-ukers opphold i Eigland i høst. Det burde jo være andre her på berget som hadde adskillig bedre betingelser for å kunne prestere et langt lodigere og mer korrekt og interessant bilde fra dette mektige industriland.

Tro endelig ikke at undertegnede nærer noensomhelst pretingsjoner i den retning. Det ville selvsagt være mildest talt latterlig. Det må nødvendigvis bli noen små og i høyeste grad spredte inntrykk fra min lynvisitt, som riktignok for meg ble en stor opplevelse, selv om jeg bare tok noen små svømmetak på overflaten.

Bare det å reise over Nordsjøen i et så elegant og luksuriøst utstyrt skip som «Blenheim» var nok til å fylle en heimfødings hjerte med fryd og begeistring. Da jeg som «rederiets gjest» fant meg selv nonchalant henslengt i en deilig liggestol på promenadedekket i formiddagens soldis blant glade og hyggelige medpassasjerer, da måtte jeg uvilkårlig klype meg selv i armen for å overbevise meg om at dette virkelig var mitt eget lille jeg. Tenk om det bare var en deilig drøm — som jeg så ofte før var blitt brutalt vekket fra. Men nei — klypet gjorde vondt. Det var virkelig lille «tete» som følte seg som «Konge for en dag».

Staute kaptein Løveid var lutter elskverdighet. Og den smilende, sympatiske styrmann, Mejlænder Larsen, viste seg å være fra mine hjemlige trakter, nemlig fra Homborsund litt østenfor Lillesand. Da vi sammen nød den første herlige frokost ombord, fant vi fort ut at vi hadde mange felles kjente. — Ved samme bord satt dessuten kollega Tobiassen og frue, så konver-

sasjonen gikk lett og utvunget. Inntil jeg dristet meg til å lufte mine ynkværdige engelske kunnskaper vis a vis en ung og sjarmerende amerikanerinne, som satt ved styrmannens høyre side. Og da jeg bad om unnskyldning for «my bad language», smilte hun bredt: Oh, I hope you meant to say «your bad *English*». Det første betydde nemlig noe ganske annet og for meg mindre flatterende enn jeg mente å si.

Men, min kjære eventuelle leser, tiden er knapp. We had better take a jump to our landing at Newcastle. Det var tåket og ufyselig, da vi med sakte fart neste morgen moverte inn til kaia i Tyne. Passvisitasjon og tollklarering gikk raskt og smertefritt. Snart satt vi makelig plasert i toget til Newcastle, der jeg tok farvel med Tobiassen og frue, som skulle bytte tog for Edinburgh.

Det vi hittil hadde sett av England var vesentlig en lang rekke triste og svarte murstensbygninger. Newcastle, som er en by på omkring 500,000 innbyggere, så vi lite eller intet av. Mitt tog dampet snart sørover mot mitt foreløbige mål: den driftige industriby Sheffield — av oss kanskje mest kjent for sin fabrikkasjon av utmerkede kniver. Det første som slo meg under denne jernbanereise var passasjerenes og togpersonalets store elskverdighet og hjelpsomhet. Jeg måtte bytte tog i York, og mens jeg ventet på perrongen der, rakk porteren å fortelle meg en god del om byens mange historiske severdigheter, alt imens jeg nød min første kopp engelsk te og utrustet meg med en pose appelsiner og epler.

Enkelte steder var landskapet meget vakkert, med grønne enger og beitende kuer, omgitt av trebevokste høydedrag. Arkitekturen skiftet mellom gammeldagse, tunge og svarte murbygg, og koselig moderne villabebyggelse.

På stasjonen i Sheffield ble jeg hilst velkommen av mitt engelske vertskap, Mr. og Mrs. Simm, og så bar det i bil gjennom de sterkt trafikerte gater til deres hyggelige hjem i Ecclesall, en av Sheffield's suburbis.

Men nå skjønner jeg at det ikke kan bli tale om å gå i detaljer, for ellers blir det ikke plass i Hunsfospostens julenummer. Jeg må bare kort ha sagt at jeg allerede samme aften var i et hyggelig selskap i en by nordenfor Sheffield hos et eldre engelsk ektepar, en prestefamilie, et typisk eldre engelsk hjem, aristokratisk og stilfullt. Til eiendommen hørte en herlig park med gamle trær og praktfulle blomsterbed, drivhus og glasspaviljong, svanedam og tennisbane. Men det jeg skulle sagt i denne forbindelse, var mitt inntrykk av de mennesker jeg traff der. Jeg hadde ventet meg litt av det stive og høytidelige, som jeg så ofte har lest om i eldre engelske romaner, hvor man kledde seg om til middag o.s.v.

Stor var derfor min forbauelse, da jeg møtte verdens mest hyggelige og enkle mennesker, liketil, elskverdige og uhyre gjestfrie. Vel, sed og skikk avviker ikke så lite fra det en er vant til. Særlig all kyssingen ved ankomst og avreise virket unektelig litt fremmed og unaturlig for en forholdsvis kald nordboer, men det manglet ihvertfall ikke på hjertelighet.

Sheffield var en typisk engelsk industriby. Alle de gamle bygninger var sotet og stygge, synes jeg. Men røyken fra den store skog av fabrikkpiper var ikke på langt nær så generende som jeg hadde trodd. Riktignok ble det meg fortalt at det i de senere år var gjort adskillig for mest mulig å eliminere denne plage.

De mange større og mindre forretninger bugnet av velassorterte varer av alle slag. Herlige sydfruktur fristet overalt. Men

dyrt var det. Det vil si når det gjaldt klær, så kunne man få kjøpt uendelig meget pent og rimelig av de såkalte «utilities». Det var ferdige ting, begrenset oppad til en viss limitpris. Det som lå over denne grense, ble regnet for luksusvarer. Og det var bare de best lønnede som hadde råd til å kjøpe disse varer. Utlendingene derimot kunne kjøpe dem på utførsel. Forretningen sendte da varene direkte til den båt eller det fly en skulle reise med. Derved unngikk man avgiften til Staten, den såkalte «purchase tax», som beløp seg til omkring 33 pst. av verdien.

Stoffer til klær var det mindre av i vanlig salg. Grunnen til det var den at Staten så det slik at det i første rekke gjaldt å skaffe arbeide til de bedrifter som lager ferdige klær. På den annen side var det ingen vanskelighet å få sydd klær etter mål, kanskje særlig herreklær.

På det såkalte «utsalg» var det ofte fantastisk billig — f. eks. en pen dress til 100 kr. Men da måtte man stå i kø i det uendelige.

Matspørsmålet bød imidlertid på vanskeligheter. Av smør, og særlig kjøtt, var det sannelig ikke mye en engelsk husmor kunne rutte med. Derfor var the Black Market fremdeles i sving på dette område. Landets økonomi tvinger folket til å leve nøkternt. Importen må begrenses, eksporten økes. Det er det stadige omkvad i England — akkurat som i Norge. Selv dyrker f. eks. England i dag ikke mer korn enn det trenges for å brødfø den tallrike befolkning i 3 måneder. Mitt inntrykk var at folket i alminnelighet ikke var så svært begeistret for fisk, unntatt laks, hellefisk og helleflyndre.

Men på restaurantene kunne man nærsagt få alt mulig. Spirituosa var uhyre lett tilgjengelig. Men jeg har inntrykk av at det engelske folk var meget nøkternt også i den retning. Det forundret meg at jeg aldri så en full mann noe sted. Også i klededrakt var de meget nøysomme. Blant de veldige menneskemasser jeg så,

var det ikke ofte til daglig å se det vi her i Norge kaller virkelig velkleddede mennesker. Men for en gjestfrihet. Og et jevnt godt humør de menneskene hadde. — Hjelpsomhet og oppmerksomhet mot andre mennesker lå dem lik som i blodet. Og så velsignet fri for snobberi og forfengeligheit. Men selvsagt er det brådne kar i alle land.

Naturligvis har jeg ingen forutsetninger for å kunne gi noen generell karakteristikk av det engelske folk som sådant. Det ville være formastelig og utillatelig lettsindig etter et kortvarig besøk. Derfor tar jeg alt forbehold, og presiserer på ny at de her løst skisserte bemerkninger bare gir uttrykk for mine egne inntrykk.

Tross alt er det dog neppe tvil om at det engelske folk i de siste par årtier har gjennomgått en fredelig revolusjon — om man kan si det slik. Det stive konservative livssyn, og den kolossale klasseforskjell som var så utpreget før, ser man vel bare ytterst sjelden i våre dager. Det har foregått en veldig sosial utjevning.

I distriktet Derbyshire i nærheten av Chesterfield, fikk jeg høve til å se typiske eksempler på det. En søndag besøkte vi nemlig slottet Chatsworth med tilliggende veldige eiendommer, et gods som i århundrer har tilhørt the Dukes of Devonshire. Det hadde en kunstnerisk park og utsmykning, som representerer uvurderlige verdier.

Men den nuværende Duke og Devonshire bebor bare en liten del av slottet. De stadig økende statsskatter har gjort det umulig for ham å drive godset som tidligere. For å greie sine økonomiske forpliktelser, har han nå måttet holde slottet åpent for publikum som betaler en mindre entre. Byggingen av dette statelige slott ble påbegynt omkring år 1500.

Det samme er tilfelle med slottet Haddon Hall, som tilhører the Duke of Rutland. Det er ikke så praktfullt utstyrt som Chatsworth, men det har langt større historisk verdi, da det skriver

seg helt fra omkring år 1000. Det var med en viss ærefrykt jeg beveget meg gjennom all denne storslåtte prakt. En fornemmer likesom en susning av fordums storhet.

Den grelle motsetning var som kjent storbyenes slumkvarterer med all sin ubeskrivelige nød og elendighet.

Men jeg er nødt til å begrense min trang til å fordype meg i minnene om alt dette vidunderlige fra en svunnen tid. Min videre fremstilling må nødvendigvis bli springende og skjematisk, men det er ikke så lett å fatte seg i korthet, når de mektige inntrykk siger inn over en.

Etter utallige bilturer til en drøss av mindre byer i distriktene omkring Sheffield, drog jeg en uke senere til London. Jeg hadde på forhånd løst jernbanebillet, men min engelske venn og hans frue insisterte på å bile meg dit. Og selvsagt hadde jeg intet imot å gjøre den 60 miles lange turen i en ny Humbert, Super Snipe. Det er jo moro å føle seg som herre og kar, når man en sjelden gang har anledning til det.

Det vil imidlertid føre altfor langt, hvis jeg skulle fortape meg i alt det vakre og eiendommelige jeg så under denne herlige bilturen. Vi arriverte til London ved 16-tiden mandag ettermiddag. Mine store og spente forventninger ble såvisst ikke skuffet. The biggest city in the world, ble virkelig mitt livs største eventyr. Den enorme trafikk tok rent pusten fra meg. Og jeg takker min skaper for at min venn, Mr. Simm, var den rene champion driver. Selv i den mest kritiske situasjon, var han like kald og rolig.

Jeg var bare såvidt ankommet til Austin Hotel, Lexham Gardens i Kensington, da det ble meldt telefon til meg. Det var Tobiassen, og det var unektelig en lettelse for meg igjen å høre mitt morsmål. Saken var nemlig den at våre agenter i London, Frank Crossley & Son, absolutt ville arrangere en festlig kveld for oss fra Hunsfos. Selskapet bestod av firmaets ledende stab,

Mr. Crossley, Mr. Wright, Mr. White og Mr. Fagan, alle med fruer, samt Tobiassen og frue og undertegnede.

Vi var først i His Majesty's Theatre i Heymarket, hvor vi overvar et såkalt «Musical Romp», og deretter hadde vi a splendid dinner i den flotte restaurant «Trocadero» like i nærheten av Picadilly Circus. De språklige vanskeligheter ble heldigvis redusert noe etter at øvelse og praksis hadde gjort sin innflytelse gjeldende. Alle var strålende mot oss norske — eiskverdige og forståelsesfulle. Det ble derfor et ualminnelig hyggelig samvær.

Så ble det 4 hektiske, men overmåte interessante dager for mitt vedkommende. Simm og frue bilte meg praktisk talt på kryss og tvers over hele London. Skjønt det er kanskje drøyt sagt når en tar i betraktning at London har en utstrekning på omkring 7 norske mil i alle retninger. Ikke underlig at en heimfødning fra Vennesla følte seg nokså tafatt og uendelig liten i en by av slike dimensjoner og med et folketal på 8 millioner.

Jeg grep meg uvilkårlig i å måtte smile med meg selv, når jeg tenkte på hvorledes vi ofte i vår lille bygd går og pusler med våre Lilleput-problemer, ofte ubetydelige bagateller, som vi i vår innbilte storhet blåser opp til astronomiske dimensjoner. Tanken på sur mave og andre personlige bekymringer forsvant som dugg for sol. Jeg følte meg plutselig frisk og opplagt som aldri før. Det ble simpelthen ikke tid til å pleie sine egne skrøpeligheter.

Simm og frue, som i sin ungdom hadde vært bosatt i London en tid, var utmerkede ciceroner. Jeg må innskrenke meg til å nevne noen av de mest historiske bygninger vi besøkte. Noen beskrivelse kan det ikke bli tale om. Det var med en underlig følelse jeg vandret gjennom parlamentsbygningen, hvor så meget av verdens historie er blitt skrevet i årenes løp. Underhusets lokaler var nå ferdig gjenoppbygget, etter at de ble ødelagt

ved bombing under krigen. Jeg så i fantasien de storpolitiske forgrunnsfigurer: — Gladstone, Disraeli, John Pitt, Lloyd George, Churchill o.s.v. under utøvelsen av sin blendende talekunst, akkompagnert av opposisjonens smellende replikker. Jeg hørte de malmlulle toner fra Big Ben's klokker. Jeg drømte meg inn i Det Britiske Imperiums velmaktsdager, der britene ofte gikk med Bibelen i den ene hånd og pistolen i den andre, som min engelske venn spøkefullt uttrykte det.

Westminster Abbey, verdens nest største katedral etter Peterskirken i Rom, fortjener et kapittel for seg. Men det nytter ikke. Jeg må videre. St. Paul katedralen var likeledes et imponerende skue med sin svimlende høye kuppel. Rundt om var det bombet vederstyggelig, men selve katedralen var så godt som uskadd. Det måtte være en eiendommelig følelse som behersket de unge tyske studenter jeg så der, når de ble vitne til sine landsmenns barbariske ødelegelser.

Buckingham Palace var ikke åpent for publikum. Men derimot besøkte vi det sagnomsuste Tower of London, som er Londons mest historiske bygning, og som i tur og orden har gjort tjeneste som festning, kongelig residens og statsfengsel. Her finner vi the Bloody Tower, hvor den unge Edvard V ble myrdet sammen med sin yngre bror. Her er St. Johs kapell, den eldste kirke i London, og Tower Green, hvor så mange prominente personer ble halshugget. Mye av dette virket dystert og uhyggelig. De engelske kronjuveler er oppbevart her — i Wakefield Tower.

Vi var også i National Gallery ved Trafalgar Square, hvor det veldige Nelson-monument dominerer, og hvor hundrevis av duer spiser av hånden din. Vi var i Kensington Park, Hyde Park og St. James's Park. Vi var «out shopping» i Regent Street og Oxford Street med sin uendelige rekke av blendende forretninger. Vi bilte over alle de mest kjente broene over Themsen, og vi had-

de en herlig tur med en elvebuss oppover Themsen. Kjempeutstillingen: Festival of Britain besøkte vi to ganger, det vil si enkelte seksjoner, bl. a. alle tiders fornøylesavdeling i Battersea Park. Det hadde kostet 6 millioner pund sterling bare å bygge opp denne utstilling, og alle bygninger unntatt en stor konsert-hall skal rives igjen. Intet under at det ble uttalt høylydt misnøye med dette million-arrangement. Tenk om det istedet hadde blitt bygget boliger for denne enorme sum, sa folkets røst. Og det kan man nok være enig i, når man vet at der hersker en skrikende bolignød også i England.

Men det som tross alt imponerte meg mest var det veldige og praktfulle Windsor Slott. Det kan ikke beskrives — det må sees. Der kunne en gjerne gå i dagevis å betrakte alt det vidunderlige og eiendommelige. Den gamle, historiske lille by Eton med det berømte Eton College, var en severdighet en aldri glemmer.

En dag bilte vi sørover helt ned til Canterbury, i nærheten av Dover. Det var praktfulle landskaper ned gjennom distriktet Kent. Vi stoppet kort i byene Rochester, Chatham med flåtestasjonen og Sheerness som ligger ved innseilingen til Themsen. I Canterbury beså vi den berømte gamle katedral, hvor erkebispens har sitt sete.

Da vi om kvelden kom tilbake til London, lå det beskjed på mitt hotell om å ringe ingeniør Kjørstad på hotell Odidior. Det skal jeg si var en overraskelse for meg. Kjørstad og hans sønn Jan var kommet med båt til Cheer-ness akkurat samme dag vi var der.

Fredag middag drog mine enestående vertsfolk tilbake til Sheffield. Om ettermiddagen besøkte jeg Crossley og vår annen agent i London, Mr. Skrender, som er nordmann og en meget hyggelig kar. Han bad vår venn og gamle kjenning, Magnus Christiansen jr. (som nå er ansatt der) om å ta seg av meg. Vi hadde en meget hyggelig aften sammen, etter at vi først hadde sett

det berømte — eller skal vi heller si — det beryktede vokskabinett: Madame Tussauds.

Lørdag hadde Crossley stillet bil til min disposisjon, og White var elskverdig fører og cicerone. Kjørstad og Jan ble med. Først var vi i den zoologiske have — verdens største dyrehave. Senere bilte vi langs dokkene som undertegnede hadde spesiell interesse av å stifte nærmere bekjentskap med. Vi bilte vekselvis på begge sider av Themsen, delvis gjennom tunneler under elven, og delvis med ferje. Det var meget interessant. Om kvelden hadde Christiansen, Kjørstad, Jan og jeg det meget hyggelig sammen.

Søndag tok jeg toget tilbake til Sheffield. Og neste dag fulgte Kjørstad og Jan etter. Vi hadde 3 hyggelige dager sammen der. Og Simm og frue tok seg også av dem på sin enestående gjestfri måte. Vi var med Kjørstad til Millspaugh, det store mekaniske verksted, som bygger pappmaskiner, og som også Hunsfos har hatt utstrakt forbindelse med.

Simm hadde kontakt på et kjempemessig glassverk, som vi besøkte. Her fabrikertes alle slags elektriske lamper, neonrør og glass på løpende bånd.

Onsdagen bilte Simm oss til Bury, der vi gikk gjennom East Lancashire Paper Mill — en papirfabrikk med 1100 arbeidere og hvor det som råstoff ble brukt Espartograss. Videre besøkte vi det velkjente firma Walmsley, — også en av Hunsfos' forbindelser. Dessverre fikk vi ikke tid til å besøke firmaet Bibby & Baron, som også har sin fabrikk i Bury, og som har vært en av Hunsfos' største kunder.

Derfra gikk turen videre til Manchester, der Kjørstad og Simm også hadde forretninger å gjøre. Der skiltes våre veier, idet Kjørstad og Jan tok toget tilbake til London.

Senere var jeg med Simm på forretningsreise flere steder, bl. a. til Birmingham, som er Englands neststørste by med 1½ mill. innbyggere. Vi var videre en tur nær Grimsby, hvor jeg

fikk se et veldig stålverk med 9000 arbeidere.

Underveis dit fikk jeg oppleve et åpent marked i en mindre by som hette Scunthorpe. Vi passerte også forbi Austfield — en liten landsby, som er kjent fordi det var her the Pilgrims Fathers bodde, før de drog ut med «Mayflower» — først til Holland og siden til Amerika.

Overalt var det flotte veier. På denne turen var vi oppe i en fart av 88 miles. Ganske imponerende, ikke sant?

På våre mange utferder kom vi også til Stamford Bridge, hvor Harald Hårdråde falt i år 1066. Og vi kom til Bedford, der vi finner en kjempestatue av den verdenskjente predikant John Bunyan, som har skrevet «En Pilgrims Vandring».

At idretten ligger på et høyt nivå i England fikk jeg flere bevis for. Bl. a. så jeg to spennende fotballkamper i Sheffield, hver med ca. 55,000 tilskuere. For et spill — og for et publikum! Det var fighting spirit selvfølgelig — men reglene for fair play ble aldri overskredet. Der var øredøvende jubel — men publikums tusenhodede uhyre trengte ingen kunstig stimulans for å få opp begeistring over gode prestasjoner, slik som vi dessverre ofte har sett på våre hjemlige landskaper.

Under tilbakeveien møtte jeg på kaia i Tyne atter en behagelig overraskelse. Jeg ble plutselig konfrontert med to smilende og kjente Hunsfos-ansikter, nemlig overingeniør Helge Knobel og frue. Verden er liten — eller Hunsfos er stor — just as you like it. Det resulterte imidlertid i et meget hyggelig samvær, da vi atter krysset Nordsjøen ombord i «Blendheim».

Men nå får jeg sette punktum, selv om jeg gladelig kunne fortsette temmelig lenge på denne minnekrans.

Jeg sitter tilbake med en følelse av uendelig takknemlighet — først til dem som gjorde det mulig for meg å realisere min mangeårige utferdstrang — og dernest mot alle de strålende mennesker jeg møtte i England,

og som gjorde besøket til en opplevelse av de sjeldne.

Og vil jeg til slutt gjerne ha sagt til dere unge, som måtte lese denne «reiseskildring»: Nytt tiden, lær språk, spar penger, legg reiseplaner — og realiser dem. Det skaper et rommeligere livssyn — en videre horisont, og det bidrar i høy grad til å utvikle den store fellesskapsfølelse, som vår verden i dag så sårt trenger.

T. T.

Svar på «Problemspalten».

1. Ca. 4½ tonn.
2. Ja.
3. Ca. 45 000 m³.
4. Ca. 4 mndr.
5. Ca. 2 timer og 40 min.
6. 100 meter.
7. Ca. 140 °C.
8. 17 plus 4 filttdørere og en kjølesylinder.
9. Øvre filt: 63.15 m. Under filten 70.55 m.
10. Fyllstoff. (Zink sulfid og barium sulfat.)

Joey Adams, lederen av et amerikansk radioprogram, spurte en av de medvirkende: «Tretter De noen gang med Deres mann?»

«Nei, vi har ingen ting å trette om», svarte damen.

«Jaså», sa Joey, «kanskje dere rett og slett ikke passer sammen».

*

«Men skatten min.» sa moren til sin lille sønn, «hvorfor skjærer du grimaser til bulldoggen?»

«Det var han som begynte, så» svarte gutten.

*

Prisene stiger så rivende fort at en krone spart er femti øre tapt.

TIL JULEN

Noe i elektrisk utstyr?

Kom innom og se!

Eivind Eivindson. Elektrisk Forretning.

Telefon 6802

VENNESLA

Sportsartikler er gode julegaver.

Vi har godt utvalg i SKØYTER med og uten sko — SKRUSKØYTER — SKI — STAVER BINDINGER, SLALÅMGAMASJER — RATT- KJELKER — SPARKSTØTTINGER m. m.

— Alt dette kan De nå kjøpe innenbygds. —

Kom inn og se vårt gode utvalg.

SYKKEL & SPORT

Julegaver for store og små.

Har De sett vårt utvalg i

LITTERATUR — LYS
DEKORASJONER
LEKETØY — KOSMETIKK

*Vi har bygdas beste utvalg i
slike varer.*

Julepresanger for store og små.

Noe for enhver smak.

MOSEIDMONEN SAMVIRKELAG

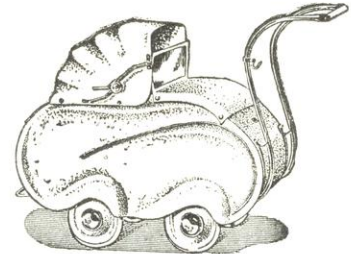
Telefon 6780.

VENNESLANDS RESTAURANT

Telefon 6759.

Trehjuls-sykkel

Ny forbedret utgave, med kulelager i forhjulet. En flott julegave til lillebror.

En dukkevogn

*vil Vesla sette pris på
å få i julegave*

Arthur Syvertsen.

Benytt min

HERREFRISØRSALONG

*Hårklipp, hårvask, massasje,
barbering og fønbølging.*

GOD JUL ønskes alle mine kunder

CENTRAL Herrefrisørsalong

Telefon 6802, Inneh.: Odd Fredriksen.

Godt utvalg i

Julegaver

Telefon 6706.

Vikeland Samvirkelag.

TIL JULEN

Pene kjolestoffer

i flere prisklasser i silke og ull.
Forøvrig godt utvalg i
strømper og silkeundertøy.

OLAV SKISLAND

Alt til julebordet i kjøtt, pølsevarer og pålegg.

God jul ønsker vi alle våre kunder

Telefon 6718.

JULEPRESANGER i stort utvalg

Lave priser.

Telefon 6725.

Vennesla Samvirkelag

God Jul!

BILSENTRALEN — TURBUSS

anbefales.

VAKT HELE DØGNET.

Telefon 6777.

BYGDAS BESTE UTVALG I

KJØKKENUTSTYR

finner De hos

Telefon 6719.

Godt utvalg i HERRE og BARNESKO

MORGENSKO — TØFLER for barn og voksne

Forøvrig mye pent i nyttige Julegaver

Vennesla Landhandel.

Telefon 6740.

Intervjuer —

(Over fra side 8.)

har perm nå og følger ikke med i det daglige. Kom igjen senere du.

— Juleønsker har du vel?

— Skulle ønske å komme på en riktig gild fest, som jeg selv var med til å få istand. Har adskillig erfaring når det gjelder fester, vet du. Alle disse har vært greie og hyggelige.

— Ikke noe annet?

— Nei, arbeidsforholdene er gode. Både kameratene og funksjonærene er greie å komme ut av det med. Forresten, alle er

ikke like greie. Du er en av de verste.

— Takk.

JØRGEN LØYNING:

— Skal si deg, jeg har det forferdelig travelt. Det er vel nok at dere har fått fotografi av meg, så får leserne noe å le av.

— Du har sluttet med forretningen?

— Sluttet og sluttet — det kommer an på sønnen min det. Men jeg håper han vil fortsette, så jeg han få bli her. Her er greit å være. Jeg liker meg godt i den nye stillingen som «feiemester».

— Det er sagt at du var lei

av maset til kundene; var det derfor du sluttet forretningen?

— Nei, langt i fra — har i grunnen kommet godt ut av det med damene — har alltid hatt mest med dem å gjøre, vet du. En kan jo ikke gjøre alle til «laks», ha, ha.

*

ADOLF BANG:

— Tidene blir nok bra fremover. De koselige gamle dager da klokken gikk til 12, de er nok forbi, men ellers må vi ikke klage her på Hunsfos. Det er greit her.

— Juleønsker?

— Det var nok meget en kunne ønske seg av nissen, men la det bli med det ene: at vi slipper å stå som en flokk med sauer hver torsdag middag når lønningen utbetales. Jeg liker å få midt dagen varm.

*

TELLEF GRUNDETJERN:

— Noe å fortelle Hunsfosposten? — Nei, men i mai 52 har jeg vært her i 40 år, og da skal det komme et større stykke om litt av hvert og vel så det.

— Takk for det. Hunsfosposten skal huske på det.

*

KNUT LIAN:

— Du har jo vært på Hunsfos i adskillige år, du også?

— Har vært her i 39 år, så nå vil jeg også ha medalje.

— Ikke noe annet å fortelle?

— Nei, her er greit å være. Schöpp er også grei.

— Juleønsker?

— Alle er jo klar over og vet hvorfor julen feires. Det er da mitt ønske at alle vil lese juleevangeliet. God jul, da.

*

PEDER BERGKVIST:

— Nei, ingen ting å fortelle; synes alt er såre vel. Gå heller til kokerne, de kan det bedre enn meg.

— Juleønsker?

— Ønsker og ønsker. Du vet det ville nå være bra om det kunne komme motorer på alle pumper så vi blir kvitt alle remmene. Så var det spise- og hvilerommet da. Du ser jeg har alt begynt med julerengjøringen. Håper det blir siste gangen. Mitt ønske er å få et oppholdsrom med sol, lys og luft.

*

Hunfosheimen.

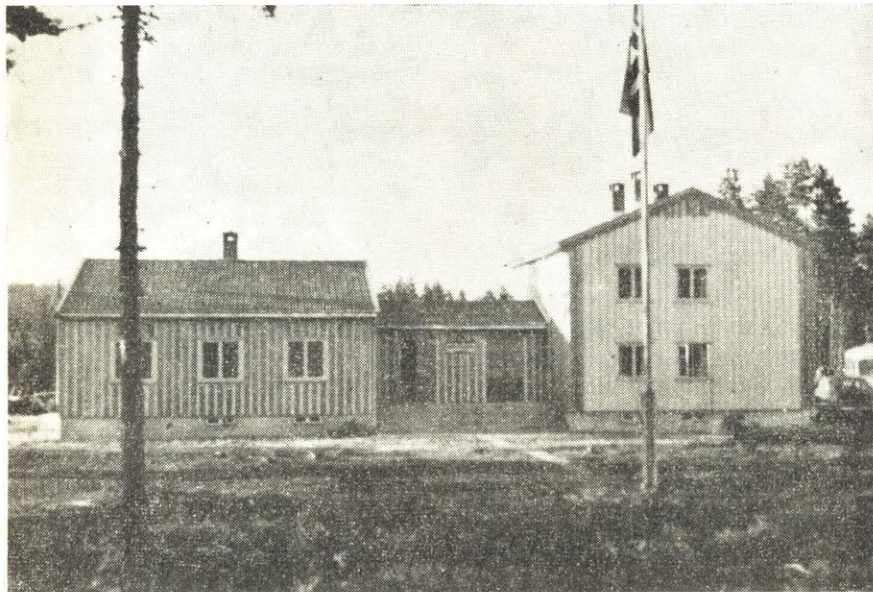

Foto J. Aas

Vedkommer idretten oss alle sammen?

Under dette spørsmål i mainummeret oppfordret Hunfospostens avholdte og nå dypt savnede redaktør til meningsutveksling vedrørende idrettens mål. —

På loftet sitter nissen med sin julegrøt. — Det er

EINAR BIRKELAND
som synger denne kjente og kjære barnesangen.

— Det blir altså ikke svinestek juleaften?

— Nei, det gjør det ikke. Har ikke gris i år.

— Ja, du kan jo få en hyggelig jul uten gris også.

— Selvsagt, og det ønsker jeg også at det blir.

— Juleønsker?

— Mange du, mange; men Hunfosposten er for liten avis til å trykke alle mine ønsker. — Vi må få en fast redaktør og regelmessig, helst ukentlig, avis. Det får ikke hjelpe om det skal gå ut over Venneslaposten.

H. J.

Han pekte bl. a. på den lite sympatiske konkurransementalitet og sportsidioti som ofte gjør seg gjeldende i idrett — også til en viss grad når det gjelder bedriftsidrett.

Haakon Grøntoft hadde et vakkert øye og interesse for alt og alle. Selv kunne han til tross for sterkt ønske om det, ikke drive idrett de siste årene, men hans interesse for idrettsaken var allikevel stor, og han gjorde meget i det stille for Hunfos Bedriftsidrettslag. Den skarphet og elegance som preget det han foretok seg, kommer også frem i dette lille innlegg i mainummeret. Undertegnede hadde engang den glede å kunne diskutere idrettsaken med ham på bredere grunnlag, og som alltid ellers førte også denne samtale med ham til berikelse. Når jeg nå får oppfordring til å skrive en artikkel for Hunfosposten, falt det meg derfor naturlig å velge å komme med endel fri ytringer

om idrett, inspirert av den gode, rettlinjede og oppfrende idrettsmanns tanker.

I den tid jeg hadde anledning til å følge arbeidet i Hunfos Bedriftsidrettslag, fikk jeg et levende inntrykk av at det ble gjort meget for å gjøre det klart for den enkelte idrettsutøver hvilke gleder idretten kan bringe, og at laget har anstrengt seg for å få alle med uansett alder og kvalifikasjoner. Selv om det er resultater av dette arbeide, må en vel erkjenne at de burde kunne vært større. Blant annet finnes det nok ennå endel som ikke tør være med av frykt for å dumme seg ut, og det er nok også noen — og det er like ille — som er med bare for å få en sjanse til å briljere individuelt. Dette er jo samme tåpeligheter som en undertiden finner på andre felter, noen vil briljere med sin ånd og andre er redd for å gi sin mening av frykt for å dumme seg ut. Ingen er vel helt fri for disse kjedeligheter, og jo mer en har av dem, jo vanskeligere er det å finne fram til de virkelige gleder. Når det gjelder konkurranse, er nok de fleste enig i at den som føler seg stor over å ha fått 1. premie, er temmelig alene om å se noen virkelig storhet i prestasjonen, og på den annen side er det vel neppe noen som synes at sistemann er en ynkelig person, vel å merke så lenge han ikke er «bad loser».

Skulle en forsøke å sette opp en formel for idrettens ønskemål, måtte det bli: gi ånden et brukbart hylster. Det som har fortrinnsrett bør selvsagt være ånden, hylsteret skal bare være det som beskytter. Dette synes det meget mot, og det er årsaken til at mange tar avstand fra idrett.

I denne forbindelse kan det være av interesse å sitere overlage H. Thrap-Meyer som på ingen måte er noen motstander av idrett, men som forsøker å se saken i relasjon til hva som dypest sett tjener personlighetens sanne vel. Arbeidet blant ungdom som på grunn av fysiske lidelser har vært avskåret fra å kunne drive idrett, har vist ham

klarere enn før hva et friskt åndsliv betyr:

«Der bør være en balanse mellom åndsliv og kroppsliv. Oppstår der en konkurranse situasjon mellom disse to sider av menneskelivet, er det min faste overbevisning at åndslivet må ha prioriteten. Paulus sukket riktignok over at «ånden er villig, men kjødet skrøpelig», men om situasjonen hadde vært omvendt, føler jeg meg viss på at hans sukk hadde vært enda mer berettiget!

De alt for mange ensidige idrettstilbedere i dag fyller sitt tanke- liv med idrettsprestasjoner og teknikk, til fortrensel for høyere interesser og verdifullere sjeleføde.

Vi har opplevd en avflatning av åndslivet som må virke forstemmende.

Av og til gjør jeg små stikkprøver blant unge mennesker, og en slik eksaminasjon kan arte seg omtrent slik:

Hvem innehar rekorden på 10,000 m fotløp?

Øyeblikkelig svar:

Zatopeck.

Hva handler den annen trosartikkel om?

Komplett taushet.

Hva var tiden for Oscar Mathisens verdensrekord på 1500 m. skøyte løp?

Øyeblikkelig svar:

2,17,4.

Hvem av patriarkene i Israel var låghalt?

Absolutt taushet.

Hvem seiret i Holmenkollrennets spesielle hopprenn i år?

Øyeblikkelig svar:

Arne Hoel.

Hvordan lyder den tredje bønn i Fader vår?

Forstemt taushet.

Moderne pedagogikk kan mulig diskutere verdien av å lære katekismen utenat, men en slik eksaminasjon gir iallfall meg et pinlig inntrykk av at vesentlige verdier er gått tapt og er blitt erstattet av uvesentlige.

Det vil for øvrig ikke være forbundet med noen vanskelighet å velge eksempler fra andre sider av det elementære åndsliv som i samme grad er blitt forsømt.»

Jeg har lyst til å peke på et

annet viktig punkt hvor en idrettsmann lett kan komme til å forsømme seg og rive bort noe av det viktigste han har å holde seg til, nemlig familielivet.

Filosofene er kommet til gjennom århundrer grublen over hva den personlige livslykke består i, at menneskets *eneste* streben i livet er å oppnå mot og kjærlighet. Begge disse ting er det mulig å oppnå i rikelige mengder i hjemmet. Lykkekravet er det samme for alle mennesker, men de har forskjellige måter å løse kravet på. Det burde være en soleklar ting for en idrettsmann at det er til ingen nytte å forsøke å løse sitt lykkekrav på hjemmet med en god kropp og mye sølv. Det er å sammenligne med verdien av en maskin som en har tatt drivkraften fra. Det samme gjelder forholdet til arbeidet. Men heldigvis kan disse problemer løses positivt, og etter min mening er bedriftsidretten den form for idrett som i så måte har de beste forutsetninger. Hovedmålet for denne idrett er å holde prestasjonene innenfor rammen av hva den enkelte idrettsmann har godt av, og ikke innenfor hvor meget han tåler.

Idretten betyr i dag meget, særlig for unge mennesker, og det er all grunn til å tro at idretten i fremtiden vil få en stadig mer dominerende plass i menneskets liv. Vi har tidligere i Hunsfosposten lest om at mosjonsgymnastikk kan forebygge yrkessykdommer, og vi kjenner nok alle til et og annet eksempel på hvordan svakelige (syke) personer har blitt de fysisk sterkeste ved målbevisst trening. For disse mennesker kan idrett indirekte komme til å åpne veien også til åndelige verdier. Det er derfor av den aller største betydning å få klarlagt hvor idretten står i dag og med hvilken innstilling vi bør drive den. Det heter at ungdommen helst vil gjøre sine erfaringer selv, men det kan allikevel ha sin betydning at spørsmålet blir tatt opp til diskusjon.

Skulle jeg selv gi noe i denne debatt, måtte det bli å nevne

noen erfaringer fra deltagelse i vintersport på Hunsfos. Til å begynne med må jeg innrømme at jeg la for stor vekt på konkurransemomentet, og på hva jeg kunne tåle. Men aldri så galt, så er det godt for noe, jeg lærte at treningen var nødvendig for å få større krefter også når det gjelder å møte de forskjellige krav livet stiller til en. På spørsmål om hvor langt en bør drive treningen, vil jeg si at en oppnår belønning nok når en merker at en kan klare å løpe opp en bakke uten at hjertet hamrer i brystet. Dit kan man nå uten at det koster tid — for man vil snart merke større ytelser på andre hold. Om man kan nå så langt ved vanlig turgåing betviles, men det blir nok en individuell sak. Videre kan man stille seg det spørsmål om det overhodet er heldig med konkurranse. Til det vil jeg svare at for de fleste er konkurranse nødvendig for allerede tidlig i sesongen å få drivkraft nok til å gå inn for målbevisst trening uansett føreforhold og makelige tendenser. — Et annet viktig punkt ved bedriftsidrettskonkurranser som jeg gjerne vil fremheve, er den hyggelige og kameratslige atmosfære som de blir avvirket under, og som gir alle de som deltar meget gode minner å bevare.

Jeg oppfordrer de av leserne som har noe på hjertet når det gjelder idrettsspørsmål til å komme med det i Hunsfosposten. Jeg slutter med å sende en hjertelig hilsen til hele Hunsfos-familien — som er noe for seg sjøl.

Sarpsborg des. 1951.

T. Kittelsen.

Vitser.

— Hva kalles det når en gås flirter med hannen?

— Det kalles å gasse seg.

*

Akvarium heter på realt norsk, fiskeballe; selskap på lutefisk heter lutlag; en hjerne heter vettakollen og en hals heter drammensveien.

Agder Tidend's trykkeri, Kr.sand S.